

Božo BENIĆ

TOČKA NA A: SUVREMENA HRVATSKA ARHITEKTURA

TV SERIJA

A DOT OVER A: CONTEMPORARY CROATIAN ARCHITECTURE

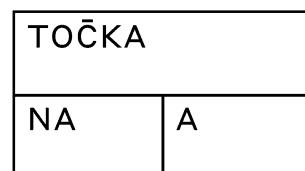
TV SERIES

The new documentary series "A Dot Over A" was made "with the aim to raise social awareness of the importance of space that surrounds us and in which we live as well as to promote and publicly present the ideas and works of the Croatian architects". This praiseworthy and audacious project aimed at presenting the architects whose approaches and ideas almost as a rule result in spatial interventions that, regardless of the type, scale, purpose or budget, fundamentally improve the environments. The TV series consists of twelve episodes that take us on a journey across Croatia to meet the authors whose works, according to the opinion of the Expert Council of the Society of Croatian Architects, may be singled out in terms of an overall quality in concept and execution. Their works have been regularly presented on three annual exhibitions of the Society – in 2014, 2015, and 2016. The series was shot in 2018 by an independent producer Project 6 Studio from Zagreb. In each episode the architects talk about their projects but the director also interviews their colleagues, collaborators, investors, and end users.

Na domaćim je prostorima posljednjih godina zavladala otuzna gramzivost, poslijedica koje svakodnevno svjedočimo podjednako i u urbanom i u prirodnom okolišu. Nemilosrdnoj i sve teze kontroliranoj devastaciji urbanoga tkiva, kulturno-povijesne bastine i krajobraza, primjetnoj kako na obali tako i na kontinentu, doprinijelo je u prvom redu ozračje tzv. 'urbanizma à la carte', a potom i sveopća percepcija prostora kao resursa, a tome su jedan od ponajboljih pokazatelja nebrojene puktarne intervencije političkim odlukama, često označene epitetima državnoga interesa. Sve to, pa i koješta drugo, iz dana u dan potvrđuje rastuća politizacija urbanih pitanja, što se posljedično manifestira poraznim stanjem u prostoru. Osobita je odgovornost pritom upravo na arhitektima koji se nerijetko svojevoljno opredjeljuju za sluganski odnos prema nezasitnim appetitima investitora koncentriranih isključivo na maksimalnu izgrađenost i što veću bruto gradevinsku površinu. Takav sveopći moralni pad uvelike je pridonio urušavanju digniteta struke. Samim time značenje novoga HRT-ova dokumentarnoga serijala „Točka na A“ postaje kudikamo veće jer u javnom je medijskom prostoru prvi put, i to u udarnome televizijskom terminu, predstavljena jedna druga, afirmativna stvarnost – ono najbolje od suvremene hrvatske arhitektonске produkcije, o kojoj se na takav ili sličan način malo ili češće nimalo ne govori. Serijal je snimljen, kako ce istaknuti njegovi autori, „s ciljem po-dizanja društvene svijesti o važnosti prostora

koji nas okružuje i u kojemu živimo, te promicanja i javne afirmacije misli i djela hrvatskih arhitektika i arhitekata“. Hvalevrijedan je to i smion pothvat koji široj javnosti konačno predstavlja kritičnu masu pojedinaca – intelektualaca čije pristupi i ideje gotovo pa u pravilu rezultiraju takvim prostornim intervencijama koje, neovisno o tipu, mjerilu, namjeni ili popratnom budžetu, bitno unaprjeđuju sredine unutar kojih izrastaju.

„Točka na A“ je serijal koji u dvanaest epizoda gledatelje vodi na proputovanje Hrvatskom i upoznavanje arhitekata kojih su se djela, prema mišljenju struke, izdvojila ukupnom kvalitetom promišljanja i izvedbe. U serijalu su tako predstavljeni nagrađeni i za nagrade nominirani radovi koje je Stručni savjet Udrženja hrvatskih arhitekata izdvojio na svojim trima recentnim nacionalnim smotrama – godišnjim izložbama za 2014., 2015. i 2016. godinu. Kako je vec opće poznato, riječ je o izložbama bez seleksijskog mehanizma koje karakterizira nastojanje da se svake godine na jednome mjestu osigura nepristran i cjelovit pregled domaće produkcije, sukladno čemu svi zainteresirani mogu slobodno prijaviti ona djela kojima se žele javno predstaviti. Nagrade se dodjeljuju u četiri kategorije, slijedom čega je svaka godina u serijalu obradena u četiri epizode. Redom su tako predstavljeni i laureati i nominirani za nagrade *Viktor Kovacić* za najbolje arhitektonsko djelo u cjelini, *Drago Galic* za najbolju realizaciju iz domene stambene arhitekture te *Bernardo Bernardi* za interijer, kao i do-

Dokumentarna serija, 12 epizoda,
30.6.-15.9.2019., HRT-HTV1

Autori koncepcije serijala i scenaristi:

Vedran Duplančić, Nikola Škaric, Sabina Sabljic

Scenaristice emisije o životnim djelima:

Tamara Bjažić Klarić, Ana Dana Beroš

Urednica: Tanja Kanceljak

Producčinska kuća: Project 6 studio, Zagreb

bitnici *Viktora Kovacića* za životno djelo (u ovome slučaju Dragomir-Maji Vlahović, Hildegard Auf Franić i pok. Berislav Šerbetić). Serijal je snimljen tijekom 2018. godine u produkciji neovisne producentske kuće Project 6 Studio iz Zagreba, a u svakoj epizodi govore arhitekti i njihovi kolege i suradnici, te investitori i krajnji korisnici, pri čemu je vrijedno istaknuti kako su se baš svi sudionici, zahvaljujući ponajprije svojemu otvorenom i iskrenom pristupu, uspiješno približili širokom krugu gledatelja. Njihove price ne samo da su životne i pitke već na trenutke čak i duhovite, te ono što je osobito važno – sve odreda zorno prikazuju svu kompleksnost i slojevitost kreativnoga procesa koji prolaze i arhitekti i izvodaci, a s njima i investitori. Stoga valja cestitati onima koji su najzaslužniji za realizaciju – urednici Tanji Kanceljak, redatelju Željku Šariću, te Vedranu Duplančiću, Sabini Sabljic i Nikoli Škaricu, koji potpisuju koncepciju serijala i koji su zajedno s Goranom Bukovčanom zaslužni za scenarije devet epizoda koje tematiziraju godišnje realizacije. Osim njih, tu su još i scenaristicke triju epizoda o životnom djelu – Ana Dana Beroš i Tamara Bjažić Klarić.

Naposljetku još treba reci kako je s ovakvim i sličnim serijalima nužno nastaviti i u budućnosti, ne samo zbog toga što uspjeh kakav je „Točka na A“ polucića na to potiče i obvezuje, već ponajprije zato što on budi nadu kako u hrvatskom prostoru, unatoč okolnostima s početka teksta, još uvijek nije baš sve izgubljeno.